Ч. 26 (10.119). Львів, вівторок 5. лютого 1924. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XLII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов. Конто почт. тов. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 6,250.000 Мп. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 л., Німеччині 11 міл. п. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон. Румунія 100 лей, Болгарії 50 л., Австрії 11.000000 кн. Зміна адреси 1.000000 кн.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 250.000 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Українське Спортове Т-во „УКРАЇНА"
улаштовує дня 6. лютого 1924 р.
у великій салі „Народного Дому"
ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ
з котильоном.
Одяг вівітовий. Танці при світлі рефлекторів. Почат. о год. 9'30 веч. Буфет у власній заряді. — Першоядна орхестра. Вступ виключно за поіменними запрошеннями, які можна набути від І. П. в книгарні ім. Шевченка від 5—7 веч. 1253 2—2

Союзники, чи ні?

З кожним новим кабінетом у Франції та Англії приходить на чергу політики обох держав питання про можливість удержання Союзу у спадщині по останній, спільно веденій війні. Це питання є одним з найбільше актуальних питань нинішньої европейської політики. Кожна з великих держав шукає засобів для поширення свого впливу на хід европейських подій. Діло в тому: чи цей вплив перейде в руки двох представників зєдинених учорашніх союзників, чи Англія та Франції доведеться розійтись протилежними шляхами пошукуванню нових Союзників?

Протилежність інтересів Англії та Франції є нині безсумнівна. Англія була щирим союзником Франції підчас війни, тому, що Франція була тоді слаба і потрібувала її підмоги, отже не була для неї небезпешна. Новий англійський премієр Мек Дональд уважав своїм першим обовязком відновити спроби дружніх взаємин з французьким урядом. Ця спроба була потрібна тим більше, що можливість зміни англійської політики захвилювала поважно авторитетні кола у Франції. Усі заяви, які склав Мек Дональд у приватних інтерв'ю, передруковує французька преса дуже пильно і додає до них обширні коментарі. Н. пр. „Журналь" з дн. 28. січня пише, що погляди Мек Донельда заслуговують на пильну увагу тому, що вони кидають нове світло на справжні чаміри нового британського премієра. На гадку цього часопису, найважливішою причиною сучасної економічної кризи є окупація Рури, яку не можна поєднати зі станом тривкого миру і що Франція озброюючи держави Центральної Европи приготовляє нову европейську війну. Франція загрожує Англії своєю воздушною фльотою. Цей останній погляд уважає згаданий часопис неповажним, бо основаним на недостачі фактичних інформацій. Ідея Мек Донельда, щоби Франція дала перша почин до загального розброєння і згодилась на допущення Німеччини до Союзу Народів зустрічається з іронічними уважами.

„Еко де Парі" зазначує, що Мек Донельд виступає з ідеями, які не легко буде погодити з напрямом французької політики, що треба рахуватись з можливістю найблизшої будучини: ненадійними взаєминами між двома державами. Ця французька преса доводить, що причини [illegible] що донині ці їх розбіжности є спричинені здебільша відсутністю розуміння своїх справжніх потреб і змагань, з одного боку і з другого, в однаковій мірі.

Мек Донельд не виступив з ніяким конкретним пляном поладнання спірних пунктів між Францією і Англією. Ці пункти торкаються одночасно спроби ревізії дотеперішніх метод закордонної політики. Н. пр. справа французького довгу супроти Англії є справою, яку можна рішати тільки у звязку з загальною европейською проблемою. Мек Донельд не вірить, щоби забезпечення будучини народу мало залежати від підписання союзів з іншими. Ці союзи мусять бути вислідком природнього оминення труднощів, що ставали почином конфлікту. Покищо він ще не хоче ставити розбіжних пунктів між Францією та Англією під дискусію Союзу Народів, не втративши надії, що порозуміння найдеться завдяки зусиллям обох народів. Треба буде, на його гадку, найти компроміс; окупація Рури не принесла нікому користи, а посіяла тільки зерно ворожнечі. Мек Донельд перестерігає Францію перед французького перед політикою, яка йде на руку німецьким реакціонерам, замість підпомагати німецьку демократію.

Такі погляди вражають Французів як непрактичні та утопістичні і важко уявити собі, щоби нинішній склад французького парляменту солідаризувався з ними. Французькі соціялісти, згідно з інформаціями кореспондента льондонського „Таймс", лякаються, що надто сильно зазначена соціялістична лінія теперішнього англійського уряду може причинитись саме до збільшення реакції перед найблизшими виборами до французького парляменту і може змінити т. зв. „Бльок Національ." А „Еко де Парі" звертає увагу, що Франція та Бельгія повинні ставитись з найбільшою обережністю до поглядів, що висловлюють думку робітничої партії, з якою англійська спілка не покривається.

А проте нема сумніву, що саме в закордонній політиці теперішній англійський кабінет матиме якнайповнішу підтримку навіть консервативної партії. Англія вважає, що є дуже пригожий момент для виявлення більшої ініціятиви в закордонній політиці. В офіціяльній атмосфері Пункаре панує погляд, що він надто сильно загнався у своїй принціяльности і що повинен був тому раніше виявити більше нахилу до компромісів супроти Німеччини. Бельгія вже почала виступати в ролі можливого посередника між двома державами. Усе питання нині в тому: якою ціною нових компромісів зможе вдержатись фірма Союзних Держав і на як довго? Ні одна з цих держав не має нині змоги зірвати дотеперішніх зносин і ні одна не вважає необхідним піддержувати їх ціною своєї самостійної закордонної політики.

Лист з Риму.

Політичні новини і инше.

Рим, 27. січня 1924.

Сензацією дня є змагання до фашистівсько - большевицької спілки.

Віддавна вже приходилося мені чути, що як би — мовляв — було добре завязати італьо-російсько-німецько-югославо - еспанський союз та накласти Франції.

Певно, що Франція ніколи не користувалася симпатіями братнього народу і ще гарібальдійські традиції не можуть забути про Ніццу. З часів же версайльського договору і залишення Італії в Фіюмському питанню ні в цих, ні з тих, ця нехіть завжди тільки зростала. Відограють тут певно ролю і деяка заздрість і незадоволення позицією Франції в Рурському питанню і побоюванню за Середземне море, яке Італія знову хотіла би зробити своїм, а французька кольоніяльна політика тому перебаранчає.

Та з другого боку фантастичність компетенції такого союзу виступала ніби цілком ясно, бо в Росії у керми зостаються большевики, з якими фашистам не по дорозі, а Югославія — спільниця Франції і ще недавно отримала від неї велику позичку на потреби озброєння.

Але ось, як грім з ясного неба, приходить несподівана для всіх звістка про розвязання фіюмського питання. — І ось в Римі представники Югославії Пасіч та Нінчіч підписують торговельний договір і „пакт про дружбу".

Враження в цілій Італії величезне. Авторітет Мусоліні відразу підноситься на незрівнану височінь і навіть опозиція, забуваючи про одночасний розпуск парляменту, зрештою віддавна мертвого, віддає належне людині, що зуміла нарешті вирішити болюче питання. Певно тепер ви вже маєте телеграфічні звідомлення про зміст і значіння трактатів і над цим я зупинятися не буду.

Але мушу зазначити, що, розвязавши справу Андрійського моря, Італія тим самим може вільніше дивитися і на Чорне море. Як відомо, Югославія була твердинею російського націоналізму і боячись Італії, мусіла натурально з нетерпінням чекати виходу на европейську сцену Великої Росії, традиційної захистниці Сербів. З другого боку через те саме Італія побоюючись, щоб Росія не вмішалася в можливий конфлікт з Югославією, мусіла не бажати відбудування Росії і з певною радістю вітати відродження України, яка могла би бути барієром між Росією і Югославією.

Від нині справи міняються, „дружба" з Югославією висовує знову на перший плян надії на український хліб та вугіль, які при теперішніх умовах, можна дістати (як що звичайно можна дістати) тільки через большевиків.

Таким чином ось ми й у другого трактату: російсько-італійського. Як переказують, його підписання — справа декількох днів і російське, б. царське посольство, вже одержало наказ приготувати свій будинок і помешкання для здачі большевикам.

Своєчасно, ще до промови Мусоліні в парляменті про те, що він хоче визнати большевицький уряд, фашистівські часописи одержали наказ, а нефашистівські „пораду" — не друкувати антибольшевицьких статей. Певно, щоб не перешкаджати „дружнім розмовам".

Смерть Леніна розірвала на момент се мертве мовчання. Посипалися некрольоги, огляди діяльности відведення підсумків і виявилося що італійські журналісти, а ще більшому ступні компетентні кор-

Супроти безупинної підвишки так цін паперу як і друкарських робіт, змушені ми з днем 1 лютого п. р. підвищити ціну одного примірника на

250.000 мп.

а місячну передплату до

6,250.000 мп.

Звертаємо увагу наших Вп. Передплатників, що ціни передплати на лютий 6,250.000.

Пр. 107.24. В імени Річпосполитої Польської! Суд окружний карний як Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часопису „Діло" числа 19 з дня 27 січня 1924 [illegible] 1) [illegible] „Подвійна бухгалтерія [illegible] „Чи [illegible] „Як бачимо, то [illegible]", 3) „[illegible] до [illegible]" в устах [illegible] „[illegible] будуть" до [illegible] 2) злочину з § 65 а) з. к., а) 3) 4) виступку з § 420 з. к. узнав доконану в дни 26. січня 1924 конфіскату [illegible] і [illegible] [illegible] § 493 закона карного заказ дальшого розширювання того друкованого письма. Заразом видав наказ відповідальному редакторови тої часописі, щоби це [illegible] безплатно в найблизшому числі [illegible] на першій стороні [illegible] [illegible] § 21 зак. друк. [illegible] 1862 [illegible]